

Ellen Dieterman vindt inspiratie in

Groninger

Ommelander Courant 10 november 2011

LANDSCHAP

OLDENZIJL - Op de ezel in de gang staat een onvoltooid schilderij van de Nicolaaskerk in Oldenzijl. Toepasselijk, want het is in die kerk dat Ellen Dieterman haar werk de komende tijd exposeert. En dat is bijzonder, want pas in 2004 is ze echt begonnen met schilderen.

door Marja Spakman

Ellen Dieterman-Hefting werd in 1950 geboren in Uithuizermeeden in een gezin van zeven kinderen. Met tekenen en schilderen had ze eigenlijk niets. Eén van haar broers kon heel mooi tekenen en aangezien ze daar toch niet aan kon tippen, richtte zij zich op andere dingen. Ze was meer een kind van beweging: turnen, volleyballen, schaatsen, rolschaatsen. „Goed was ik er niet echt in, maar ik vond het wel heel leuk.” In 2004 nam haar jongste zus haar mee naar schilder Theun Visser, die les gaf in aquarellen in zijn woonplaats Kruisweg. „Bourgondisch schilderen noemden we het”, lacht Dieterman. „Als Theun goed op dreef was, spoelde hij in zijn enthousiasme zo zijn kwast uit in een kop thee. En altijd was er wat lekkers. We kwamen er iedere keer gevuld weer vandaan. Maar,” vervolgt ze, „we kwamen ook met leuke dingen thuis en kregen de smaak te pakken.” Er volgden meer lessen en uiteindelijk ging Dieterman een workshop doen bij de Groninger Kroon in Finsterwold, bij Wilma van Lingen en Antje Sonnenschein. Dat was een eyeopener voor Dieterman. „Zo'n losse manier van schilderen, die losse toets, dat was wat ik wilde leren.” Sonnenschein gaf ook lessen in Roden en zo raakte Dieterman verzeild bij de Tekenen- en schilderclub Roden. Daar ging ze verder met het schilderen met acryl. „Acrylverf heeft het voordeel dat het sneller droogt dan bijvoorbeeld olieverf, maar toch kun je er nog steeds dingen aan veranderen of

kan je delen overschilderen. Met aquarel moet het er in één keer staan.” In Roden maakte ze ook kennis met andere technieken, zoals werken met olieverf en verschillende druktechnieken. „Het ene is leuker dan het andere, maar je leert overal van”, aldus Dieterman. Vanuit die gedachte deed ze ook een workshop beeldhouwen bij Maarten Burggraaf in Eenum. „Ook daar zou ik nog wel mee verder willen, al is het heel anders dan schilderen.” Het werk dat ze toen maakte, staat inmiddels te pronken op een voetstuk in de woonkamer. Gemakkelijk is het daar echter niet gekomen, vertelt Dieterman. „Toen ik het klaar had en het helemaal trots mee naar huis nam om mijn man te verrassen, liet ik het op weg vanuit de auto naar de voordeur uit m'n handen vallen.” Gelukkig bleef het beeldhouwwerk heel al kwam het er niet ongeschonden van af. De deuken worden echter alleen gezien door de vogels buiten.

Oldenzijl

Wie de woonkamer in het huis van Dieterman binnen komt, zou zich haast afvragen waar schilderijen nog nodig voor zijn. Als een schildersdoek ontvouwt zich het uitzicht voor de grote ramen. „Dit is geweldig”, zegt Dieterman, „die ruimte, die weidsheid.” Hoewel Dieterman het grootste deel van haar leven op het Hogeland heeft doorgebracht, woont ze nog maar betrekkelijk kort in Oldenzijl. „Toen mijn man me een paar jaar geleden op deze plek wees en vroeg of ik daar wel zou willen wonen, antwoordde ik heel stellig: 'ik-ke niet.' Maar toen reden we de oprit op naar achteren, we deden de autodeur open en ik wist het: 'dit is voor ons.'” Het oude pand dat er toen nog stond, bleek niet meer te redden en zo werd besloten om een nieuw huis te gaan bouwen. Dat was niet de eerste keer overigens voor de familie. Ze gingen op zoek naar een architect en vonden hem vlakbij Marien Bügel uit Oldenzijl tekende het ontwerp en liet zich daarbij inspireren door het oude huis, een boerderijtje. Dat is onder andere terug te zien in de lange daklijn, de relatief lage

■ Ellen Dieterman-Hefting met twee van haar werken van het Groninger landschap.

muren en de krimp. En nu wil Dieterman voorlopig niet meer weg. „Het huis is levensloopbestendig, we kunnen hier nog een hele tijd blijven wonen. Of het niet eenzaam is, vragen sommige mensen me wel. En of ik het wel durf, hier zo te wonen. Stel dat er wat gebeurt, zeggen ze dan. Ik geniet hier alle dagen. En 's nachts. Ook dan zit ik hier geregeld voor het raam te kijken, prachtig.”

En via dat prachtige uitzicht zijn we weer terug bij haar schilderwerk. „Als autodidactische kunstbeoefenaar ben ik geïnspireerd

door het prachtige Groninger landschap met al zijn kleurschakeringen in elk jaargetijde. Die kleurschakeringen wil ik graag vanger in een schilderij. Ook de weidsheid van het land en de lichten geef mij een gevoel van vrijheid en da probeer ik in mijn schilderijen tot uitdrukking te brengen.” Zo om schrijft Dieterman het gevoel van waaruit ze schildert. Het zal dat ook niet verbazen dat ze erg veel affiniteit voelt met schilders van De Ploeg, een kunstenaarscollectief dat in 1918 in de stad Groningen werd opgericht, waar niet alleen kunstschilders, maar ook lite

ratoren en musici deel van uitmaakten en dat grote namen voortbracht als Jan Alting, George Martens, Alida Pott en Johan Dijkstra. Die laatste is één van Dietermans favoriete schilders. Maar ook het werk van Francine Schrikkema bewondert ze zeer. „Dat losse werk, een paar streken en het stáát,” verzucht Dieterman, „daar kan ik van dromen.” Voor Dieterman is het belangrijk om te werken vanuit een idee. „Als ik dat niet doe,” zegt ze, „dan kom ik nergens, dan verzink ik in de kleurensamenstelling en de rest. Een schilderij is soms een heel proces.”

Niet zo veel tijd

Ze heeft echter niet zo veel tijd om te schilderen als ze wel zou willen. Ze heeft het erg druk met de Reuma Patiëntenvereniging Groningen waar ze vice-voorzitter van is. „De bezuinigingen in de gezondheidszorg blijven onze aandacht vragen, iedere keer verandert de regelgeving, soms met grote gevolgen voor de patiënten.” Wie Hogeland zegt, zegt Ede Staal. Dieterman veert op bij het horen van die naam. „Ik vind het Gronings heel mooi. Een prachtige taal is het. Let wel, geen dialect. In

mijn ogen is het Gronings een taal en je kunt er dingen zo mooi mee zeggen. Als ik ergens anders ben, bijvoorbeeld op de tekenclub in Roden, vind ik het heerlijk om éven iets in het Gronings te kunnen zeggen.”

De expositie in Oldenzijl is niet de eerste tentoonstelling van Dieterman. Eerder exposeerde ze onder andere in Bellingwolde, Haulerwijk en Peize. „Het is elke keer weer spannend,” zegt ze, „of het nu de eerste keer is of de tiende keer.” Dat de schilderijen nu in haar eigen dorp hangen, maakt voor haar geen verschil. „Mijn belangrijkste criticus ben ik zelf. Toch vind ik het oordeel van anderen ook belangrijk. Daar kan je van leren. Iemand anders kan je met andere ogen naar je eigen werk laten kijken.” Antje Sonnenschein, haar leermeester, wijst vaak op het nut van wat zij noemt ezelen: je werk op de schildereseel zetten, even goed afstand nemen en dan kritisch kijken. Dieterman heeft inmiddels al het nodige verkocht. „Dat is natuurlijk leuk, al ben ik er niet speciaal op uit. Er zijn overigens ook schilderijen die ik niet zou willen verkopen.” Daaronder is een schilderij van de oude boerderij die eerst op de plaats stond waar Dieterman nu woont. Maar evenzogoed heeft ze ook schilderijen, die ze nu wel zou willen overschilderen omdat ze ze niet meer mooi vindt. „Ik zie een duidelijke ontwikkeling in mijn werk,” vertelt ze. „Die loopt van heel precies schilderen naar de losere lijnen. En dat is ook de kant die ik op wil, een losse toets, vergelijkbaar met de Ploegschilders, al wil ik me daar natuurlijk niet mee meten. Ik heb niet een bepaald schilderij voor ogen dat ik nog zou willen schilderen, maar dat losse, dat wil ik verder perfectioneren.”

De expositie van Ellen Dieterman-Hefting is te zien in de kerk van Oldenzijl van 13 november tot en met 6 januari en is alle dagen vrij toegankelijk.